

Inspektionsrapport
från Skolverket
2005:62

Utbildningsinspektion i den
fristående grundskolan Montessori-
skolan Polstjärnan i Göteborg

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Genomförd utbildningsinspektion vid den fristående grundskolan Montessoriskolan Polstjärnan i Göteborg

Bakgrund

Skolverket har genomfört inspektion vid den fristående grundskolan Montessoriskolan Polstjärnan i Göteborg. Inspektionen aviserades i brev den 1 oktober 2004 och besök i verksamheten gjordes den 1–2 december 2004. Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt vilka bedömningar som gjorts av dem som svarat för utredningen. Utbildningsinspektionen fokuserar på sju områden vilka granskas ur olika aspekter. Den syftar således inte till att skapa en heltäckande bild av alla pågående verksamheter vid den aktuella tidpunkten.

Inspektionen skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner. I övrigt framförs i rapporten påpekanden och rekommendationer vad gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas förbättra kvaliteten inom dessa områden.

Skolverkets bedömning och beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att verksamheten i Montessoriskolan Polstjärnan övergripande är av god kvalitet som ligger väl i linje med de nationella bestämmelserna och målen för grundskolan.

Skolverket bedömer att den fristående skolan Montessoriskolan Polstjärnan alljämt uppfyller kraven för godkännanden för den fristående förskoleklassen och den fristående grundskolan och har därmed fortsatt rätt till bidrag från barnens och elevernas hemkommuner.

Vid skolan undervisas dock en elev enligt särskolans kurs- och timplaner trots att skolan saknar godkännande härför. Detta står i strid med bestämmelserna i 9 kap. 1 § skollagen. Huvudmannen har därför ansökt om ett sådant godkännande som fristående särskola. Skulle ansökan inte godkännas kommer Skolverket att pröva frågan om berörd elevs skolgång på nytt.

Inspektionen visar i övrigt på vissa områden som behöver utvecklas, förbättringsområden. Dessa redovisas nedan.

Förbättringsområden

I skolrapporten finns närmare redovisat vad som behöver förbättras inom respektive område. Skolverket bedömer att följande områden som gäller den granskade verksamheten är i behov av förbättringsinsatser, nämligen:

- skolans handlingsplan mot mobbning omfattar inte alla typer av kränkande behandling,
- rutinerna kring arbetet mot mobbning och kränkande behandling är inte kända bland eleverna,
- skolans kvalitetsarbete för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen är inte tillräckligt utvecklat och systematiserat samt
- formerna för att ta ut obetydliga kostnader för enstaka inslag i verksamheten.

Återkallande av godkännande

Skolverket återkallar med stöd av 9 kap. 12 § skollagen godkännandet för årskurserna 7–9 i Montessoriskolan Polstjärnan, eftersom huvudmannen inte i nuläget planerar för sådan undervisning.

Uppföljning

I rapporten framförs påpekanden och rekommendationer vad gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas förbättra kvaliteten inom dessa områden i ett fortsatt kvalitetsarbete. Skolverket avser att följa upp kvalitetsförbättringarna inom cirka två år.

På Skolverkets vägnar

Leif Davidsson
Överdirektör

Patrik Nystedt
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också enhetschefen Maria Mindhammar samt undervisningsråden Tomas Erlandsson och Claes-Göran Aggebo deltagit.

Bilaga:
Rapport
Överklagandehänvisning

Skolverket

Beslut

3 (3)

Dnr 54-2004:2487

Kopia till:

Göteborgs kommun, Kommunstyrelsen
Askims stadsdelsnämnd
samt övriga enligt fastställd sändlista

Utbildningsinspektion i Montessoriskolan Polstjärnan

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden
2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till utbildning och omsorg
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, stödinsatser, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån de nationella författningarna. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

Beskrivning av skolan

Montessoriskolan Polstjärnan	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	59
Förskoleklass	19
Grundskola	116
Särskola	1

Montessoriskolan Polstjärnan är en fristående grundskola i Göteborg med den ekonomiska föreningen Montessoriskolan Polstjärnan som huvudman. Godkännandet för skolan omfattar förskoleklass och grundskolans årskurser 1–9. Utbildningen vid Montessoriskolan Polstjärnan omfattar dock endast förskoleklass och årskurserna 1–6. I anslutning till skolan finns skolbarnsomsorg, vilken inte ingår i inspektionen.

Undervisningen följer Lpo 94, med tillhörande tim- och kursplaner. Skolan har en elev som är mottagen i kommunens särskola. Eleven undervisas integrerat i Montessoriskolan Polstjärnan enligt särskolans kurs- och timplaner. Skolan saknar godkännande som fristående särskola men en ansökan om ett sådant godkännande har inkommit till Skolverket.

Montessoriskolan Polstjärnans bygger sin verksamhet på Montessoripedagogik. Skolans pedagogiska personal är indelad i tre arbetslag. Arbetslagen är uppdelade i förskoleklass till årskurs 3, årskurserna 4–6 samt fritidshemsverksamheten.

Flertalet elever kommer från Göteborgs kommun och då främst från områdena Billdal och Hovås. Ett fåtal elever kommer också från Kungsbacka kommun.

Skolan är lokaliserad i Billdal, söder om Göteborg. Lokalerna är inrymda i en före detta folkskola och i anslutning till huvudbyggnaden finns också några förhyrda paviljonger. Skolan hyr därutöver lokaler av Lindåsskolan för viss undervisning. I närheten till skolans lokaler finns det större grönområden.

Skolan har för närvarande ett samarbete med Montessoriförskolan Billbo, Friskolan Fenestra Centrum samt Lindåsskolan i närområdet.

Genomförandet av inspektionen i Montessoriskolan Polstjärnan

Skolverket sände den 1 oktober 2004 skriftlig information till skolans huvudman om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Montessoriskolan Polstjärnan har bestått av undervisningsråden Patrik Nystedt och Gerhard Eriksson. Besök i Montessoriskolan Polstjärnan genomfördes den 1 och 2 december 2004.

Skolverket följer upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Rapportens underlag består av dels dokument från huvudmannen och Montessoriskolan Polstjärnan, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem, på rapporter från Skolverkets tillsyn och på andra uppgifter som skolan lämnat till Skolverket eller finns publicerade på Internet etc.

I Montessoriskolan Polstjärnan genomfördes intervjuer med representanter för styrelse, skolledning, personal, föräldrar samt elever. Lektioner i samtliga årskurser besöktes.

Skolverket har tidigare gjort tillsyn på Montessoriskolan Polstjärnan. I tillsynsbeslutet den 12 december 1997, dnr 97:1955, konstaterades att skolan alltså uppfyllde villkoren för godkännande.

Bedömning

1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna för det offentliga skolväsendet framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön. Fristående skolor skall svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för det offentliga skolväsendet.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden i överensstämmelse med dessa.

I Montessoriskolan Polstjärnan omfattas eleverna enligt både lärarna och rektorn av demokratiska värderingar, vilket också var det intryck inspektörerna fick i samband med intervjuer och samtal med eleverna.

Samtliga intervjuade uppger att mobbning eller kränkningar kan förekomma på skolan, men att det är sällsynt. Eleverna och föräldrarna framhåller att det är en trygg skola för eleverna att gå i och de känner tillit till att personalen omedelbart tar tag i problem som uppstår.

Enligt rektorn och lärarna ligger det i Montessoripedagogikens natur att eleverna tidigt tar ansvar för sitt lärande. Inspektörerna kunde vid lektionsbesöken också notera att elevernas inflytande över skolarbetet är tydligt och att de tar ansvar för sitt eget lärande.

Eleverna har möjlighet till ett mer representativt inflytande i form av klassråd och elevråd. Samtliga intervjuade upplever att dessa fora fungerar på ett bra sätt och eleverna anser att de får gehör för sina åsikter.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att resultaten av skolans arbete med normer och värden är mycket bra. Eleverna har också utifrån ålder och

egna förutsättningar visat sig ta ett ansvar för inflytande och ansvarstagande över sitt lärande.

2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Målen för lärandet anges, för det offentliga skolväsendet, i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Utbildningen i fristående skolor skall ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

I Montessoriskolan Polstjärnan använder sig lärarna av såväl Skolverkets diagnostiska material i år 2 och de nationella proven i år 5.

Enligt rektorn uppnådde samtliga elever - utom en - målen i de nationella proven i årskurs 5. Resultaten i årskurs 2 var enligt rektorn något sämre och skolan har därför prioriterat insatser för dessa elever.

Eleverna är väl insatta i de mer kortsiktiga mål som skolan använder sig av, bland annat genom en veckoplanering. Däremot tycks inte eleverna känna till målen som de skall uppnå i årskurs 5 enligt 1994 års läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94) och de nationella kursplanerna.

Enligt rektorn så fungerar övergången till årskurs 7 på ett bra sätt. Oftast går eleverna vidare till Fenestra Centrum eller Lindåsskolan där de också klarar sig bra enligt rektorn.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolan ger eleverna kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som det offentliga skolväsendet skall förmedla.

3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet med att forma en god miljö - fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Fristående skolor skall svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö, för att förebygga kränkningar och för att ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

I Montessoriskolan Polstjärnan arbetar personalen enligt rektorn på ett medvetet sätt för att eleverna skall erhålla demokratiska värderingar och för att eleverna skall få en trivsamt arbetsmiljö.

Skolan arrangerar bland annat återkommande händelser där eleverna medverkar aktivt i planering och genomförande. Några exempel på traditioner är vad skolan kallar FN-dagen, Nobeldagen, Vårbasar samt sjunga in våren.

Skolan arbetar mycket med att vuxna och barn skall använda ett vårdat språk. Det finns särskilda samtalsgrupper för flickor respektive pojkar och det pågår ett arbete med etik- och samlevnadsfrågor. Varje klass har utsett en kamratstöd-jare som skall stötta lärare och elever i arbetet med att identifiera och bekämpa mobbning.

En förklaring som ges till att mobbning och kränkningar är sällsynta på skolan är att det är relativt få elever på skolan och att alla därigenom känner alla. Föräldrarna framhåller dels skolans rektor som en betydelsefull person i arbetet mot mobbning och kränkningar, dels kamratstödjarna och deras verksamhet. Kamratstödjarna sammanträder en gång varje vecka.

Skolan har för att motverka mobbning också tagit fram en handlingsplan benämnd "Montessoriskolans handlingsplan mot mobbning och annan kränkande behandling". Planen behandlar dock bara begreppet mobbning och inte det vidare begreppet kränkande behandling. Planen innefattar, förutom en definition av begreppet mobbning, skolans förebyggande arbete för att motverka mobbning samt en åtgärdsplan vid upptäckt mobbning. Handlingsplanen är inte känd bland eleverna då de vid intervjuerna visar att de är osäkra på vilka rutiner som finns kring arbetet mot mobbning och kränkningar.

Eleverna har möjlighet till ett representativt inflytande via klassråden, matrådet och skolans elevråd. Enligt lärarna har eleverna också möjlighet till ett mer direkt inflytande. Det sker exempelvis genom att de i stor utsträckning kan påverka sin undervisningssituation utifrån det veckovisa planeringsschema som görs.

Skolans samarbete och samverkan med hemmen fungerar enligt samtliga intervjuade mycket bra. Samverkan med föräldrar sker förutom vid utvecklingssamtalen dels genom föräldramöten och s.k. medlemsmöten, dels genom en form av kontaktböcker. Lärarna är också noga med att följa upp elevernas frånvaro och informerar föräldrarna om något har hänt, vilket uppskattas av föräldrarna.

Samtliga elever har tillgång till skolhälsovård. Skolsköterskan tjänstgör enligt rektorn 13 procent av hel tjänst på skolan och därutöver köper skolan in skolläkartjänster samt psykologtjänster efter behov. Enligt rektorn tillhandahåller skolan skolhälsovård i enlighet med gällande författningar.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolans arbete för att åstadkomma en god miljö och för att förebygga kränkningar är bra. Trots det bör skolan utveckla sin handlingsplan mot mobbning så att den utgår från det vidare begreppet kränkande behandling och samtidigt göra eleverna mer medvetna om skolans rutiner kring arbetet.

Vidare bedömer inspektörerna att elevernas möjlighet till delaktighet och inflytande är mycket bra.

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet med lärandet är skolans huvudprocess för att utveckla kunskaper och färdigheter. Arbetet för att nå målen skall utformas av eleverna och personalen i samverkan. Samverkan skall också ske med hemmen. Allsidighet och saklighet är väsentliga vid utformningen av undervisningen. Skollagen slår också fast att hänsyn skall tas till elever i behov av särskilt stöd.

Granskningen inriktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till de lärandes olika behov. Innehåll och organisering av studierna liksom arbetsformerna och kontakterna med hem, samhälle och arbetsliv är andra områden som uppmärksammas.

Undervisningen vid Montessoriskolan Polstjärnan följer Lpo 94, med tillhörande tim- och kursplaner. Skolan har lokala bearbetningar av kursplanerna som utgår från de nationellt fastställda kursplanerna. Innehållsmässigt är inte bearbetningarna färdiga och det har varit ett tidskrävande arbete för skolan. Rektorn menar dock att det har varit värt det arbetet då processen har fört med sig många positiva effekter.

Eleverna undervisas i åldershomogena klasser. Undervisningen i de lägre årskurserna sköts av diplomerade montessorihandledare medan undervisningen i årskurserna 4–6 handhas av montessoriiinspirerade lärare.

Undervisningen är individanpassad enligt lärarna. De yngre eleverna väljer alltid vad de skall arbeta med inom ett veckovis planeringsschema medan undervisningen i årskurserna 4–6 är mera grupporienterad och lärarinspirerad. I de lägre årskurserna dominerar därför enligt lärarna det enskilda arbetet medan arbetsformerna i årskurserna 4–6 är mera varierande.

Årskurserna 1–3 sätter varje vecka upp enklare mål och barnen utvärderar sedan sitt arbete. De har också tydliga mål i läs- och skrivträning. Årskurserna 4–6 sätter upp mycket tydliga mål vid varje matematikgenomgång. Dessa mål utvärderas sedan av varje elev och lärare. Undervisningen är upplagd på liknande sätt i ämnena engelska och svenska.

Enligt några lärare så har skolan mer inriktat sig på målen i veckoplaneringen än på målen som skall uppnås i årskurs 5 enligt läroplanen och de nationella kursplanerna, vilket kan förklara att eleverna inte känner till de senare målen.

I skolans verksamhet finns det några elever som är i behov av särskilt stöd. För de elever som riskerar att inte nå målen och är i behov av särskilt stöd ges detta oftast inom klassens ram och i vissa fall av en specialpedagog i mindre grupper.

Åtgärdsprogram utarbetas för dessa elever i enlighet med en elevhälsoplan som finns framtagen på skolan. Där framgår bland annat att åtgärdsprogrammen utarbetas i samarbete mellan elev, lärare, specialpedagog och föräldrar. Åtgärdsprogrammen följs upp och revideras över tid.

Regelbundna utvecklingssamtal genomförs en gång per termin. Samtalen föregås i de lägre årskurserna av att elever och föräldrar i förväg i ett särskilt formulär får beskriva hur de upplever skolsituationen. Denna metod tillämpas inte alltid i årskurserna 4–6. Föräldrarna anser att utvecklingssamtalen håller en god kvalitet och de känner sig väl informerade om barnens kunskapsutveckling.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att den pedagogiska verksamheten och undervisningen ger eleverna goda förutsättningar att nå målen för utbildningen.

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolans inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå målen för denna tillgodoses. Fristående huvudmän har motsvarande ansvar även om de inte alltid omfattas av riktlinjerna för det offentliga skolväsendet.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om den fristående skolan har en fungerande ledning och styrning av verksamheten och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen och för att värna enskilda elevers rätts-säkerhet.

Huvudman för skolan är Montessoriskolan Polstjärnan som är en ekonomisk förening, där föräldrar till barn som antagits vid skolan, erbjuds medlemskap. Föreningens medlemmar delas in i arbetsgrupper som ansvarar för akuta insatser som exempelvis IT-grupp, fixargrupp, traditionsgrupp etc. Föreningen, som är skolans högsta beslutande organ, utser styrelsen.

Styrelsen arbetar i mål- och inriktningsfrågor medan rektorn har det övergripande ansvaret för skolverksamheten med tyngdpunkt på det pedagogiska ansvaret och personalfrågor. Rektor är också föredragande i styrelsen och rapporterar till styrelsens ordförande. Det finns en tydlig arbetsbeskrivning upprättad på skolan för rektor och för skolans stödfunktioner.

Löneadministrationen sköts av en förtroendevald kassör i styrelsen. Rektor uppger att hon skulle behöva ytterligare administrativt stöd på skolan av en administratör, vilken också skall anställas enligt styrelsens ordförande.

Rektor är utbildad mellanstadie lärare och har bland annat arbetat som lärare sedan mitten av 1970-talet innan hon anställdes som rektor i augusti 2004. Hon är väl känd bland eleverna och har ett stort förtroende hos både lärare, föräldrar och styrelsen.

På skolan finns en ledningsgrupp som träffas en gång i veckan. Den består av rektor och en samordnare från varje arbetsenhet. Samordnarna har budgetansvar för läromedelsanslaget inom respektive arbetsenhet.

Skolan har enligt rektor inga upparbetade rutiner vad gäller kvalitetssäkring av verksamheten. Vissa utvärderingar görs dock, ett exempel som inspektörerna tog del av var en utvärdering från ett av arbetslagen. Den avsåg att bland annat följa upp hur arbetslaget uppfattade hur samverkan mellan arbetslagen fungerar, kontakten med föräldrarna, styrelsen och dess funktion samt tillgången till lokaler och utrustning. Lärarna följer också upp elevernas lärande och kunskapsutveckling regelbundet varje vecka och en större utvärdering görs i slutet av varje termin.

Skolans kvalitetsredovisning har formulerats av rektorn och den uppfyller gällande författningars krav. Lärarna är väl förtrogna med innehållet i kvalitetsredovisningen även om de inte deltagit i själva framtagandet.

Styrelsens tankar inför framtiden är att skolan även fortsättningsvis skall ha den storlek den har idag med årskurserna 1–6 och att klasserna inte skall ha fler än 22 elever i varje klass.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolans styrning och ledning överlag fungerar mycket bra. Rektorn är väl förtrogen med den dagliga verksamheten och ansvarsuppdeleningen mellan henne och styrelsen är tydlig.

Vidare bedömer inspektörerna att skolan har ett visst kvalitetsarbete för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen, men att det arbetet bör utvecklas och systematiseras.

Då skolan inte har någon undervisning i årskurserna 7–9 och inte heller planerar att ha någon framöver bör godkännandet för dessa årskurser återkallas.

6. Tillgång till utbildning och omsorg

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för skolväsendet. En fristående skola skall vara öppen för alla barn och ungdomar som har rätt till utbildning i motsvarande skolform i det offentliga skolväsendet.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som förutsätts i skollagens bestämmelser. Även principerna för intagning och informationen om möjligheter till utbildning behandlas.

Eleverna antas till Montessoriskolan Polstjärnans förskoleklass och grundskola i turordning enligt principerna syskonförtur, tidigare inskriven minst ett år på auktoriserad Montessoriförskola/skola samt efter anmälningsdatum. Rektorn administrerar kön och fattar beslut om antagning.

Föräldrar som önskar ha sina barn i skolan får ansöka om medlemskap i föreningen, ansökan prövas sedan av styrelsen. Enligt styrelsen är det frivilligt att vara medlem i föreningen och det är inget krav för att barnet skall få gå i Montessoriskolan Polstjärnan. Att det är frivilligt att vara medlem i föreningen framgår också av skolans dokumentation kring anmälnings- och antagningsförfarande.

Montessoripedagogiken i sig uppfattas av rektorn som skolans val. Elevens val erbjuds som fördjupning i ett flertal ämnen i årskurserna 4–6. Modersmålsundervisning köps från Linnéstadens stadsdelsnämnd (tre elever) och ges utanför timplanen.

I 9 § i föreningens stadgar står det att ”Uppsägning av skolplats skall ske skriftligen till styrelsen minst tre månader i förväg”. Enligt styrelsen och rektorn följer inte skolan detta och denna lydelse skall därför ändras. Skolverket utgår från att denna ändring kommer att göras.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Montessoriskolan Polstjärnan är öppen för alla och att skolan erbjuder en utbildning i den omfattning och med den valfrihet som förutsätts i skollagens bestämmelser.

7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Utbildningen skall vara avgiftsfri.

Vid inspektionen granskas dessa och andra förutsättningar för att bedriva en utbildning av god kvalitet. Även skolans ekonomiska stabilitet och de långsiktiga förutsättningarna för verksamheten behandlas.

Inspektörerna har tagit del av stiftelsens årsredovisning för verksamhetsåret 2003-07-01 till 2004-06-30 med tillhörande revisionsberättelse. Inspektörerna har även tagit del av budgeten för läsåret 2004/2005. Av årsredovisningen framgår att föreningen har en god ekonomi.

Vid Montessoriskolan Polstjärnan finns, med ett par undantag, personal med utbildning för den undervisning de bedriver. Skolan har en hög lärartäthet (9,36 heltidstjänster per 100 elever) och det finns två specialpedagoger på skolan, motsvarande en heltidstjänst. Flera i personalen har också enligt rektorn läst kurser med inriktningen ”barn med komplexa lärandesituationer”.

Skolan erbjuder kompetensutveckling inom ramen för 1 500 kronor per person och läsår och lärarna är överlag nöjda med den kompetensutveckling som erbjuds.

Skolans lokaler och klassrummen är relativt små vilket gör att en avgränsning till 22 elever i varje klass är naturlig. Lärarna och rektorn är nöjda med tillgången till läromedel och utrustning på skolan.

Det finns två Internetanslutna datorer i varje klassrum och föräldrarna ansvarar för teknisk datorsupport och installationer.

Utbildningen är enligt rektorn i princip avgiftsfri. Eleverna betalar dock totalt cirka 300 kronor var per läsår till en klasskassa som nyttjas för att finansiera entréer och kortare utflykter.

Sammanfattningsvis gör inspektörerna bedömningen att skolan använder sig av lärare och förskollärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak bedriver. Skolans lokaler och övrig utrustning håller godtagbar standard.

Föräldrarna måste dock betala in totalt cirka 300 kronor per läsår till en klasskassa. Skolverket vill betona att undervisningen i skolan alltid skall vara avgiftsfri, men att det i verksamheten får förekomma enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna. En obetydlig kostnad innebär inte att skolan systematiskt vid ett tillfälle per år kan samla in en summa pengar från varje elev. Däremot kan skolan vid enstaka tillfällen ta ut en obetydlig kostnad i samband med exempelvis studiebesök.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Montessoriskolan Polstjärnan övergripande är av god kvalitet.

Vid skolan undervisas dock en elev enligt särskolans kurs- och timplaner trots att skolan saknar godkännande härför. Detta står i strid med bestämmelserna i 9 kap. 1 § skollagen. Huvudmannen har därför ansökt om ett sådant godkännande som fristående särskola. Skulle ansökan inte godkännas kommer Skolverket att pröva frågan om berörd elevs skolgång på nytt.

Dessutom återkallar Skolverket godkännandet för årskurserna 7–9 då Montessoriskolan Polstjärnan inte har någon undervisning i dessa årskurser, och huvudmannen inte i nuläget planerar för sådan undervisning.

Det finns därutöver behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- skolans handlingsplan mot mobbning omfattar inte alla typer av kränkande behandling,
- rutinerna kring arbetet mot mobbning och kränkande behandling är inte kända bland eleverna,
- skolans kvalitetsarbete för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen är inte tillräckligt utvecklat och systematiserat samt
- formerna för att ta ut obetydliga kostnader för enstaka inslag i verksamheten.

Datum	Ort
2005-09-23	Göteborg

Patrik Nystedt
Gerhard Eriksson